

FAMILIA

FÓIE BELETRISTICA SI SOCIALA

ILUSTRATA

TOTODATA

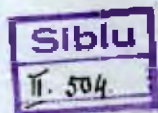
ORGANUL PUBLICATIUNILOR »SOCIETATII PENTRU FOND DE TEATRU ROMAN«

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PROPRIETAR, REDACTOR ȘI EDITOR :

IOSIF VULCAN.

ANUL XXX. — 1894.

ORADEA-MARE, 1894.

CU TIPARUL LUI IOSIF LANG.

CUPRINSUL.

I.

Portrete.

	Pag.
1. Bismarck și familia sa	5
2. Br. Otto Seefried	37
3. Princesa Elisabeta de Bavaria	37
4. Dr. Teodor Bilroth	73
5. Dr. Aurel Maniu	85
6. George Simici	133
7. Ghenadie, mitropolitul-primat	145
8. Ioan Bülow	169
9. D. C. Ollanescu	217
10. Sava Henția	241
11. Ex-impărăteasa Eugenia	253
12. Ioan Kalinderu	265
13. Prințul Carol al României	281
14. Sadi Carnot	293
15. Em. Bacaloglu	313
16. Veduva lui Carnot	325
17. Casimir-Périer	337
18. Vilhelm II, împăratul Germaniei	353
19. George Posilovici	361
20. Vasile Boerescu	421
21. Carmen Sylva	449
22. Iacob Negruzzi	457
23. P. S. Aurelianus	469
24. Stroilov	481
25. Marele duce Nicolae	493
26. Princesa Alix de Hessa	505
27. Tarul Alexandru III	521
28. Dr. Victor Mihalyi	529
29. D. C. Butculescu	541
30. Alfonso XIII, regele Spaniei	565
31. V. G. Morfun	577
32. D. Bolintineanu	589
33. Aristița Romanescu	601
34. M. Eminescu	613

II.

Ilustrațiuni.

1. O mongoleză	1
2. După cura lui Kneipp	13
3. Serenadă ieră	17
4. Tigancă din Banat	25
5. Camera unei Romane	29
6. Micul pictor	41
7. Înainte de bal	49
8. Bibol selbatic din Tibet	52
9. Joc popular în Bretagne	53
10. Favorita mamei	61
11. Pe gânduri	65
12. Furtună pe mare	76
13. Cel mai mic	77
14. Acesta are să fie ceva	88
15. Acesta n'are să fie nimica	89
16. Dans din Helgoland	97
17. Intâlnirea	101
18. Eviavia	109
19. Regina balului	113
20. Sa dus	121
21. Cântecul	125
22. Căința	137

	Pag.
23. Mângăerea	149
24. Reconvalescenta	157
25. Cuib de pasere	161
26. Cina din urmă	173
27. Un ideal	181
28. Ierusalim	185
29. La izvor	193
30. Copila și florile	197
31. Bachansa	205
32. O vale în Venezuela	209
33. Sosirea primăverii	221
34. Femeie din Africa-de-mijloc	229
35. Rafael și modelul său	233
36. Sappho	245
37. Numai o înghițitură	256
38. Trei ângerași	257
39. Confidente	268
40. Pătania scrisoarei de amor	289
41. Gemene nedespărțite	301
42. Secretul plăcut	305
43. Amorul	317
44. O nuntă sârbescă	329
45. Secretul lor	341
46. Casino la Nizza	365
47. La umbră	373
48. Pești sburători	377
49. Prima încercare	385
50. Rinocerul	389
51. Porumbiță veselă	397
52. Punte deasupra Ticinului	401
53. Din america de sud	409
54. Mica împăciuitoare	413
55. Adunat de fân în Alpi	425
56. În brațele somnului	433
57. Explosiune în o mină	437
58. Favoritele	461
59. O carte interesantă	473
60. Prima scrisoare de amor	485
61. Un castel la țără	497
62. Tômna	509
63. Răcită grozav	517
64. Prinșonieri de rebel chinez	533
65. A mușcat prea mult	544
66. Din rebelul chinez-japonez	545
67. Eri ași și mâne	553
68. Cea din urmă cale a țarului Alexandru III.	557
69. Scrisoare de amor	560
70. Pe malul mării	569
71. Din țera palmilor	572
72. Punte naturală	581
73. Din tainele codrilor	584
74. Fată din Salzburg	593
75. — 80. Lulăua lui Păcala	596
81. Cataracta dela Rechițele	604
82. Pietra albă	605
83. Stâna-de-vale	608
84. Bucuriile Crăciunului	617

III.

Poesii.

1. Alma: Murinda	14
2. Ascanto: Satira III	218

	Pag.		Pag.
<i>Nic. Beldicean</i> : Fortună	135	<i>Radulescu-Niger</i> : Brumar	459
„ Teranii	558	<i>I. M. Ritișorean</i> : Sonet	475
„ Dorul de mamă	615	<i>Ioan N. Roman</i> : In durere	387
<i>T. Bocansea</i> : Crima mea	28	„ Roua (Sully Prudhome)	438
„ Memento	78	„ Amurg	471
„ Despărțirea	112	„ Versurilor mele	555
„ Rentâlnirea	211	<i>Radu R. Rosetti</i> : Plâns	402
„ Românilor	219	<i>Carol Scrob</i> : Tot de tine	87
„ Fericirea munteană	304	„ Sărcea poetului	411
„ Totuș	370	„ Noptea	486
„ In ningău	579	<i>George Simu</i> : Indureratei	208
<i>D. Bolintineanu</i> : Visul lui Stefan cel mare	578	„ Căi-te-vei	279
<i>G. Botean</i> : Aud vaete suspine	511	„ Elegii	330
<i>V. Bumbac</i> : Grădinașul	110	<i>Victor V.</i> : La Ana lui Gica	66
<i>N. Burlăneșcu-Alin</i> : Sub vëlul morții	519	<i>Al. Vlahuță</i> : Sonet	184
<i>Ioan Catina</i> : Păr alb	39	„ Prima lecție	508
<i>V. N. Cisman</i> : In luncă	42	<i>Elena Voronca</i> : Ce sərbăd trece	86
„ Rațe de stele	280	„ La amici	186
„ Numai pe deal	567	„ In corpul de român	246
<i>Cornelia din Moldova</i> : Din tren	294	„ Ce bine este a dormi	302
„ Vorbe dulci	388	„ Gânduri	352
„ Port un jug	424	„ Me iubiai	399
<i>Ana Cămpănea</i> : Mi-i urit	159	„ In Ardeal	434
<i>A. C. Cusa</i> : Sonețe	63	„ Am vrut	535
<i>Trăian Demetrescu</i> : In pădure	124	<i>Iosif Vulcan</i> : A fost o luptă cruntă	257
„ Necunoscuți	292	„ Poeților români	279
<i>Mircea C. Dimitriade</i> : Schițeia	99	„ Junimei române	332
<i>Elena din Ardeal</i> : Visurile	75	„ Mărtea tiranului	495
„ Lui	123	<i>Petru Vulcan</i> : In colț	592
„ Chipului zimbitor	270	<i>Duiliu Zamfirescu</i> : Dorința	258
„ Cum m'ai uitat	366	„ Nella	375
„ Nu știu	474		
„ Cântec de tómnă	546		
„ Mitr. Vict. Mihalyi	564		
„ O vorbă bună	603		
<i>Gheorghe din Moldova</i> : Doina	68		
„ Să ne împăcăm	103		
<i>B. P. Hașdeu</i> : Frunzele	2		
„ Bradul	25		
<i>Iulia Hașdeu</i> : Lisa	243		
<i>Ilie Ighel</i> : Ce mai gineri	222		
„ Câte	447		
„ Cad	595		
<i>Gr. N. Iazu</i> : Excelsior, după Longfellov	316		
<i>Al. Macedonschi</i> : Intunericul, după Byron <i>fr. Th. Stoenescu</i>	47		
„ Adio (Byron)	198		
„ Vis de maiu	242		
„ Valsul roselor	363		
„ Cele trei porunci	510		
<i>Veronica Micle</i> : M'am gândit	170		
<i>Virginia Micle-Gruber</i> : De ce te perși	428		
<i>L. Mihalyi</i> : Bon remas, ol țera mea	522		
<i>V. B. Muntenescu</i> : Nu-mi trebuie liniște	340		
„ In albumul unei fete	462		
„ Cântec și plângeri	591		
<i>George Murnu</i> : Sub steag	283		
<i>D. C. Ollanescu</i> : Satira I	445		
<i>C. Pavelescu</i> : Taina dulce	543		
<i>Petrea dela Cluș</i> : Martirii	51		
„ Suspin de ape	231		
„ Sub florii de intuneric	325		
„ Mângăere	423		
„ Peste codri	499		
<i>Matiida Poni</i> : Ultima dorință	483		
<i>Radulescu-Niger</i> : Nu-i noroc	234		
„ Dor de ducă	266		
„ Ciocărlia	314		

IV.

Novele, piese, schițe.

<i>Anton Bacalbașa</i> : La garda pieții	601
<i>Volumnia Belle</i> : A fost odată	208
<i>N. A. Bogdan</i> : La muncă	325
<i>Teodor Bulcu</i> : Schițe din Italia	457
<i>V. Bumbac</i> : Din munții Bucovinei	520
<i>D. Cămpulungean</i> : Unul și cel alt	97
<i>Carmen Sylva</i> : Istoria suferinței	421
<i>Aspasia Călian</i> : Legenda Plopului	560
<i>Delavrancea</i> : Mitogul	397
„ Norocul dracului	539
<i>V. Dumbrava</i> : Datul din Călinăsa	349
<i>Sora Durma</i> : 15 gologani datorie	184
„ Amanetul	613
<i>Gr. H. Grădăraș</i> : Vândătorul	169
<i>I. S. Ionescu</i> : Înțelepciunea femeii	51
<i>Al. Macedonschi</i> : Pe drum de poștă	121
<i>Jacob Negruzzi</i> : Eroul fără voie	229
<i>Petrea dela Cluș</i> : Din viața de student	1
<i>Radulescu Niger</i> : Măriuca	40
„ Nepóta lui Popa-Curcan	553
<i>George Simu</i> : Tesaurul lui Abdallah	18
<i>Dumitru Stăncescu</i> : Dramă	146
<i>Th. M. Stoenescu</i> : Noonă Educație	337
<i>D. Teleor</i> : Legenda părului galbén	257
<i>Laura Vampa</i> : Libi	282
<i>Al. Vlahuță</i> : Amintiri despre Eminescu	301
„ Inconsolabili	433
<i>Iosif Vulcan</i> : Sărăcie lucie	277
„ Dragostea dintréiu	446

Traduse.

	Pag.
<i>Camille Blas</i> : Doi tați	270
<i>Dumanoir</i> : Siraudin și Moreau: Romeo și Marieïla, comedie	3
<i>E. Labiche și E. Martin</i> : Nervii căpitanului	339
<i>Dubut de Laforest</i> : Pernița minunată	595
<i>Ernest Legouvé</i> : Flori de iernă	171
<i>Otto Lëixner</i> : Fabule	43
<i>Pierre Lotti</i> : Bunica	258
<i>Albert Milland</i> : Lanțul de aur	123
<i>Maurisse Montégut</i> : Logodnicii	474
<i>I. P. Reteganul</i> : Legenda indică	222
Iacob Reineggs	231
<i>Gaston Schaedler</i> : Trandafirul	100
<i>Ivan Turgenjeff</i> : O serbare la ființa supremă	487
<i>Antoine de Vernais</i> : Intâlnul bal	603
<i>Pierre Wolff</i> : Să ne despărțim	283

V.

Din popor.

<i>I. G. Bibicescu</i> : Dămne cum ar fi de bine	67
<i>T. Bocancea</i> : Fata banului	463
<i>N. A. Bogdan</i> : Pe un fir de bob	63
<i>Ioan Creanga</i> : Gerilă, Flămândila, Setila	385
<i>Paul Draga</i> : Poesii populare	439
<i>Liuba-Iana</i> : Poesii populare	7. 19. 31. 43. 55. 126. 140. 151. 163. 175. 223. 247. 271. 284. 295. 307. 331. 343. 357. 415. 427. 379. 391. 403.
<i>Vas. Micușan</i> : Poesii populare	91. 102. 115. 211. 259.
<i>N. D. Spineanu</i> : Babele	486
<i>Dumitru Stăncescu</i> : Snove	196
<i>Elena Voronca</i> : Iau făcăii babele	111
Cum respătesce Dumneșen	255
Deochiul	331
Duducuță, duducuță	451
Strigăia	498

VI.

Literatură, critică, artă.

<i>Academia Română</i> : Sesiunea generală:	141. 153. 165. 178. 188. 201
<i>G. Bengescu-Dabija</i> : De ale teatrului	26
<i>B. P. Hașdeu</i> : Gasmul	253
<i>Nicolae Iorga</i> : Poesiile lui Coșbuc	272
<i>D. C. Ollanescu</i> : Vasile Alecsandri	181
Alecsandri și teatrul român	469
<i>N. Petrașcu</i> : Din tinerețea lui Alecsandri	73
<i>Lucy Șăinean</i> : Universalitatea poveștilor	242
<i>Dumitru Stăncescu</i> : Ce este folklorul	402
<i>Elena Voronca</i> : Despre povești	390

VII.

Istorie, instrucțiune, igienă.

<i>Dr. V. Babeș</i> : Statul și igiena modernă	172
<i>Dr. I. Bădianu</i> : Traiul lung	234
<i>Sim. Fl. Marian</i> : Vrăji, farmece și desfaceri	133

	Pag.
<i>At. M. Marienescu</i> : Alburnus în Lucania,	41
Alburnum în Dacia	53. 112
Sistema solară	126
Măcalăul	545
Ausonii în Italia și în Dacia	424
<i>Max Nordan</i> : Fin de Săcle	199
<i>N. Petrașcu</i> : O nouă direcție în creșterea femeii române	159
<i>Grig. Stefanescu</i> : Patru zile în castelul dela Rushmor	365
<i>Gr. G. Tocilescu</i> : Monumentul dela Adam-Klissi;	6.
<i>Aureliu Trif</i> : Cavaler dela natură	

VIII.

Salon.

<i>A. L. Bolcaș</i> : Avem și noi ceva bun	174
M'am păcălit cu critica	246
<i>D. Câmpulungean</i> : Madame Botgros	21
<i>Victor V. Delamarina</i> : Din marina română	8
<i>Delavrancea</i> : Intre vis și viață	212
<i>Trăian Demetrescu</i> : Idealul	563
<i>Sora Durma</i> : Viclenia femeii	236
Bărbatul prea bun	308
Semnul bătrânului	368
Mirăsa turistului	416
O istorie de amor	476
<i>Stelian Groza</i> : Doctorul	404
<i>Constanța Hodoș</i> : Maria nebună	428
<i>Ilie Ighel</i> : Din București	248. 296. 464. 500. 549
<i>Camil Lemnec</i> : Pătrunjel asasin	44
<i>At. Macedonschi</i> : Simțirea intelectuală	392
<i>Marion</i> : Năluca din Broșteni	56
O dramă sângeră	127
Sub salcâmi	260
Inghite și taci	512
Cățelușul sôcrei	583
<i>Gr. Mărunțan</i> : O noapte în Dobrogea	320
Viața din provincie	440
<i>Nicodem</i> : Bună dimineața, moș Ajun	8
<i>Carol Scrob</i> : Deșteptătorul	380
<i>Smara</i> : Feciorii și ficele noastre	488
<i>Ion Stejărel</i> : Resplată	344
<i>Dimitrie Teleor</i> : Capricii	68
Intâlnirea	103
80	80
<i>Filip Tonelescu</i> : Drepturile inimii	561
<i>G. C. Tudor</i> : Dragoste de-un minut	218
<i>V. A. Urechidă</i> : Șuba lui Alecsandri	332
<i>Dr. Urechidă</i> : O săptămână la Sinaia	607
<i>Al. Vlahuța</i> : Un Crăciun	32
<i>Iosif Vulcan</i> : Balul din Brumăreni	92
Jour fix în Cucuteni	116
O fată învățată	200
Dela București	152. 164. 176. 187. 224
Suvenirul dela Cluș	283
O seră în Arad	356
Spre Seghedin	

Afară de aceste, mai în fiecare număr, cugetări, glume, nouăți, literare, artistice și sociale, modă, din țară și din străinătate, ghicitori de tot felul și altele.

ORADEA-MARE (N.-VÁRAD)
2 ianuarie st. v.
14 ianuarie st. n.

Ese în fiecare duminică
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 1.

ANUL XXX.
1894.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.
Pe $\frac{1}{4}$ de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Din viața de student.

Cum, cum?... Te rog mai spune-mi încă odată, căci știi, me delecteză mult pățaniile tale.

— Eram la școală dar știi frate, cum ți-am mai spus-o, copil spulberat ca toți copiii.

De prelegerinul pre. mult îmi păsa, le dăsciam ca pe apă. Alt ceva era cu totul, ce-mi frământă gândul

de mutasem în eva-tir la Lica Fesenii; — da să nu-ți par enigmatic, ți-o spun că acest Lica șede în B; și ți un om mic indelat, cu musteța până la urechi, cu cămasă până din jos de genunchi și încins cu un șerpar cam de trei palme bune în lățime, infățișând astfel pe românul... Și acest om îmi era gazdă.

Cu mine mai ședeau trei «studenți» încă, unul acum e drl — altul e dascăl, și al treilea care îmi fuse chiar companion în picanta aventură, de, io nu mai știu pe unde se ară și ce dorin o fi ajungând. Destul că io, cu acest din urmă, pe care noi în petulanta noastră pruncescă îl numiam «hoblanc» fiind că schiopătă puțin, — de și din botez îl chiamă Tóder, dormiam într'o cameră.

Intr'o sérá-mi dice:

Frata, haid să furăm mere dela curte. Dintr'un dinteu îmi părea că glumește, dar vedându-l cu câtă incredințare și cât de sincer îmi spune metoda furtului și cum trebuie să ne purtăm, me luă o gróză, cât pe-ací erá să-i dau un pumn!

Cum nu te-ai infiorá frate, când aúdi că el va merge înteu peste gard, că eu să rămân lângá gard și la cel mai mic sgomot să — fuer...

Par că vedeam pe grădinarul în momentul când fueram la spatele mele, că me prinde, că me spune la profesorul, că me scóte din școlá...

Auleo maică! Mi-ar și jupáí tata minten o piele! Că ce va fi într'un asemenea cas cu el colo pe măr, nici că-mi păsa, numai eu să fi trecut gardul...

Dar atunci îmi trecu un vânt fioros prin tóte mădulările.

Da decá pușcă după mine?...

Nu me ducl îi respúnsei.

Par că-l desfăcui de pofta de-a mánca mere de furat pe un moment, căci nu mai díse nimic.

Ne eram sinceri amici și ascultam tare unul de altul, îți poți inchipuí deci, cât de cu greu îi călcai voia.

Dar vedându-l că pare a fi mulțumit cu

O MONGOLEZĂ.

responsul meu, incepui a-l dăscăli în fel și formă, și a-i însăși toate eventualele urmări.

El inse numai acum începui a-mi combate părerea, năsuindu-se a me convinge că nu va fi nimic adevărat din toate câte i-am spus, căci ne vom păzi, vom merge pe o vreme rea când grădinarul va dormi, iar și de-ar fi tréz, — eu îi voi flueră...

În fine me înduplecai.

A doua zi cu inima în dinți plecai la furat mere. Grădina din care ne propusem a «culege» eră împregiurată cu gard nu tocmai înalt, — pe gard erau spini de porumbel, agaț, agreș etc. ...

Trecurăm, el înainte și apoi eu.

El se duse spre mărul ce ni-l luarăm încă în ziua dinainte drept țintă, eu rămăsei lângă gard să fluer...

Timpu nu eră tocmai după cum doriă amicul meu pentru a ne fi favorabil. Luna gălbie, liniștită bătea tremurător în ape, iar frunzele pomilor se mișcau alene sub razele ei, lăsând în giurul trunchiurilor o umbră posomorită.

Da, foarte posomorită în astfel de împregiurări. Mie, ce-i drept îmi plăcea mult această vreme, căci în întunecă orbitore ar pute pune mâna pe mine fără de a-l vedé... Ce năuc mai eram! Nici prin cap nu-mi trecea că în întunec neci el nu m'ar pute vedé...

Rămăsei dar lângă gard.

O frică me cuprinse, și simțiam cum îmi slăbeșce sângele în vine; ba ridicându-mi picidorele să cerc cum aș pute să fug la cas de trebuie, simțiam spre marea mea gróză că nici n'aș m'ai pute.

Un fior ghetos ca cântecul de cucuvee în ora ducburilor necurate me cuprinse, și sguduit de o frică mă, eră cât pe aci să tip...

O vrăbie ce pôte își avea cuibul în streșina gardului, trezită de involuntarele mele mișcări, o aud vijindu-mi pe lângă ureche...

Ah... ênsu-mi nu-mi mai pot da sémă de acelea mominte... Șciu numai că me trezii din colo de gard cu capul în jos, cu mânilor pline de spini, din a căror rană țisniă sângele përiu, përiu!...

Lângă mine eră Tóder.

— Ce-i, cei?... Cinei?...

— Nu-i nimic. Pare că vine grădinarul.

Câtă putere a trebuit să-mi string pentru a pute rosă acestea cuvinte, numai acela va înțelege, care ș-o fi dând sémă de momintele prin care am trecut, și care pe lângă acestea va mai șci că Tóder eră un copil «ambitios» și batjocoritor, — iar mie încă nu mi-ar fi plăcut să fiu timbrat de «papă lapte», «laș» și mai șci eu ce.

De frica mea se infrică și el, çugetând că pôte o fi fost grădinarul, căci nu-ș putea închipu, încredându-se în firea mea, că m'aș fi infricat de-o vrăbie nevinovată.

Acasă inse, nu-mi da pace, me tot șicană și me timbră în fel și formă, inse eu bine șciam că numai pentru ca să me înduplece și mai mult pentru o altă încercare o făcea.

Eu încă cólea țanțos, vream să-i arat că am să fiu «om»! Incepui a-l incurjă ênsu-mi, macăr inima în mine eră cute!...

A doua sëră iarăș făcurăm încercare, și a reușit de minune!... Se fi vedut cum ne lăudam care de care cu bravura lui, mănând mere!

Nu șcia nimeni, nici chiar Lica că ce meșteșug am apucat.

Pofta de mere ne făcuse tâlhari pasionați. Nu eră

sëră când să nu cercetăm grădina cu merele cele mai bune, și decă eram întrebați că unde zăbovim sëră, odată spuneam că am fost la amici, de altădată airea și câte și mai câte, — macăr de unde draci se fie adevărat din toate spusesele noastre ceva?!

Vremea ne trecea bine astfel. — Eram foarte sărac și de-acasă nu prea primiam parale. Vecinic măncam tot pâne cu mere.

Dela un timp prinse mirare și pe concăseni, dar se liniștiră, numindu-ne prădători de bani, credend că cu banii cumpărăm merele.

Odată me certai cu Tóder.

Dela niște nimicuri venirăm la sfadă, și nu mai vorbiam unul cu altul.

Nu-l întrebam unde merge, — și nu me întrebă unde me duc.

Venise tocmai dela un amic, la cvartir nu gășesc decăt pe cel ce ađi e doctor și pe dascălul; — întrebai de Tóder, căci bine înțeles, noi nutriam unul față de altul mânie numai la aparință, adecă un fel de fudulie, pentru că nu ne puteam da sémă care șciam mult.

Nu-l șcia nimenea unde e.

Patul ne eră pus sub streșina șurii; așă poftii eu, căci în nopti când stelele lucitore își fac semne reci una alteia, când luna se lasă leneș, trecend gânditore în calea ei peste vërfurile agaților, departe, departe, îmi plăcea mult să admir natura. — Îmi făcea bine acul liber, făcându-mi-se urit de monotonia chiliei pe când toți dormiau.

(finea va urmă)

L. P. A. C. 5.

Frunzele.

Bubue furtuna,
Una câte una
Frunzele răpitesc
Cad și rătăcesc...

Arborul suspină
Inse nu se închiră,
Infruntând ispite
Peptu-i bărbătesc!

Și luna primăvëră
O verdějă iară
Mugurind îmbracă
Falcicul stejer.

Vântul urlă, gemc,
Trunchiul nu se teme,
Foile când plécă
Altele resar!

Arboru-i idea,
Frunzele-s acela
Ce 'nviéză țera
Ș-o ridică sus.

Când furtuna muge
Și fucosul fuge
Alți iau povara
Celor ce slau dus!

B. P. HĂȘDĂU.

Romeo și Mariela.

Comedie cu cântece într'un act, de *anii Dumanoir, Sraudin și Moreau.*

Persónele:

Romeo, ajutor de notar N. A. Bogdan
 Mariela, cusutorită } Felicie.
 Dna Boquet, mătușa Marielei . . . }

(O odaie simplă. La stânga pl. I un dulap; pl. II o ușă; la dreapta pl. I un guerdon și o ăla de unt; pl. II cămin cu oglindă; în fund la stânga alt dulap, și o cutie de pălării. În mijloc ușă de intrare; În dreapta o ferestă.)

Scena I.

Dna Boquet (intră cu o pâne subsuoră și izbînd ușa.) Îți spun că nu trebuie să intri aicea, blăstematule! Cum? ce ai dis! că n'ai să me mănânci? ha! ha! la vîrsta mea ți-ar fi greu de mestecat? Dar am aici în casă o nepoțică tineră și frumoasă și nu voesc ca un băet, fie el și pitar ca tine, să se odihnescă prin mobilele mele... (*Ascultă.*) A! rebușul teul... l'am uitat din colo; me duc să ți-l aduc! (*Pune ibricul cu lapte și pânea pe dulapul din stînga, și ese la dreapta.*)

Scena II.

Romeo (deschide feresta și vîrî capul în scenă.) Ce? nu-i niminea! Tăcere și singurătate! pot să me strecor incetinel în odăița asta... (*Sare în odaie făcînd pîst: apoi înaintînd în cîrful degetelor ca cum s'ar prezentă.*) Romeo Șvilard, de doueșeci și trei de ani, de profesiune al șeselea ajutor de notar, semne particulare: amoresat ca un cuc de tinera locuitoare a acestei odăiții cu numele: Mariela, în vîrsta de seispredece sîu șeprepredece ani, profesiune cusutorită de albituri; semne particulare, o mătușă gogoriță care o incungiuură ca un zid și o păzește de ori ce invasiune străină! (*In sine.*) Bêtrana asta incuie de sigur pe bieta copilă... căci sînt opt dîle de cînd nu i-am vîduț nici vîrf... degetelor... de opt dîle ea n'a eșit pe ușă... (*Ascultînd.*) Ei?... vuet în odaia de alături! Póte ea se imbracă chiar acum... de-aș puté zări ceva... Să privesc prin bróscă... (*Se pregătește să privească; dna Boquet reintrînd îi trîntește ușa în nas.*)

Scena III.

Romeo, dna Boquet.

Romeo (ținîndu-și nasul.) A! fôrte mulțumesc!

Dna Boquet. Tinerul de peste drum!

Romeo (a parte.) Mătușa! m'a prins!

Dna Boquet. Ce faci aicea dle?

Romeo. Dar dta!

Dna Boquet. Cum ai dis?

Romeo. Ești bine, sănătoasă? Ce cauți dar...

Dna Boquet. Caut să te împiedic de a te duce la nepóta mea.

Romeo. Ha! ha! vra să dîcă șcii că vreau să me duc la nepóta dtale! asta-mi place, căci me economiseșce de o declarațiune.

Transportat d'amor și de dorință,
 De-opt dîle la ușă o tot aștept,
 Dar vai nu pot zări a sa ființă,
 Și furia-mi simt sbucnind în piept.

Dna Boquet.

Dar pentru ce?

Romeo.

A! de vrei șciință,

M'am transportat, la ea tot privind,

Și eu din trista mea locuință,

De-odat' aicea me simt pășind!

(*Presentîndu-se.*) Romeo Șvilard! de doueșeci și trei de ani; semne particulare...

Dna Boquet. Vrei să-ți arăți semnele inaintea mea?..

Romeo. Dta ai o nepóta, căreia îi șade mai bine decît dtale... Am vîduț-o de câteva ori prin oraș: mi-a plăcut, am oprit-o, i-am spus flacăra inimei mele...

Dna Boquet. Domnule!...

Romeo. O espresiune cam intrebuintată, dar slugeșce de multe ori. Nepóta dtale m'a observat... și ș-a dîs de sigur: Nu e urit de loc cetățanu ista...

Dna Boquet. Dle, nepóta mea nu observă pe nimenia... și nu te iubeshce...

Romeo. Eu o iubesc de doue ori, și asta indeplineșce lipsa iubirei sale... Cât despre scopurile mele sînt... fôrte oneste și moderate...

Dna Boquet. Îți cunosc scopurile... ștregarule!

Romeo. Eu vreau să me inșor cu ne...

Dna Boquet. Să te inșori, mințil! Voiai mai dăunădi s'o duci pe la baluri ordinare, pe la grădini, pe mai nu șciu unde... voiai să iei o trăsura... a!

Romeo. Da... da... dar pe urmă i-am oferit mîna mea în cofetăria...

Pitarul (afara bătînd din picior.) Dar câtă vieme me ții aicia dnă! n'auđi?

Romeo (strigînd.) Du-te la naiba!

Dna Boquet (idem.) Și dta asemenea!

Romeo. Eu? nici de cum. Iată tocmai cum me duc... dar nu te opresc să te duci dta... voi păzi pe nepoțica...

Dna Boquet (luînd ăla.) Am să-ți torn laptele pe cap.

Romeo (ia ăla și b_e.) Iată-ți ideia indeplinită, decît pe cap mai bine în cap.

Dna Boquet. De nu ești chem pe pitar! Sîu te lovesc cu ceva...

Romeo. Pitarul a plecat, dar voi suferi totul pentru ea... (*Vociferînd.*)

«Da! Mórtea pentru țără!...»

Și pentru draga mea!

Dna Boquet (afară din sine.) Nu me face ca.. te sărut!

Romeo (sărînd.) Să ferescă sfântul! Adio dómno! Adio!

Dna Boquet. In sfîrșit!

Romeo (eșînd.) Pun mîna pe chee... și o să me slugesc cu ea! (*O pune în busunar.*) Adio gogoriță bêtrână! (*Ese.*)

Scena IV.

Dna Boquet (singură), apoi Romeo.

Dna Boquet. Gogo... ah! dar în sfîrșit bine că s'a dus... iată-me desbarată de dînsul... me duc să prîndesc. (*Intră la dreapta.*)

Romeo (deschidînd ușa.) Ah!

Dna Boquet. Ah! mi-am uitat pânea! (*Reintră.*)

Romeo. Inapoi! (Ese.)

Dna Boquet (mai tare.) Auți dta! Gogoriță! (Ese.)

Scena V.

Romeo, (intrând cu totul.)

A, în sfârșit de astadată a intrat în cușcă tigróical! După ce s'a hrănit înse, are să se ducă de acasă, nepoțica va rămâne, și timpul cel fericit va sosi! Dar până atunci trebuie să me ascund undeva... Al în putina de apă! (Retrăgând piciorul.) Nul că-i plină cu apă! În cutia asta..., (Vări piciorul și-l scóte repede.) Dar aicea mai este cineva! (Scóte pălăria.) O pălărie femeiească! Sărman! Am cam turtit-o puțin, — ca să fie mai la modă! Am s'o îndrept. (Trage pălăria pe genunchi.) S'o pun la loc binișor! Dar unde să me ascund? (La ușa dréptă.) Pentru ce naiba Gogoriță, te pui tu între un tiner ce iubește așa de tare pe o tinerică care póte și ea să-l iubească? respunde? Cum? Principiile... morala... basme! te cunosc eu bine! mi-a spus portărița, pentru doi franci cari i-am dat, ce póma bună ai fost și tu!... Al! décaș puté să-ți gădesc un galant de pe vremea ta... vr'un morocănos... vr'un... (Sărind de bucurie.) Tocmai! cunosc un asemenea simandicos! De grabă, me duc să gădesc pe moșul... care să me presinte ca un nepot fórt de cinste... or să me invite apoi la prând, voi rămâne să și cinez, și (jucând.) Trala la te ri tira!...

Dna Boquet (afară.) Cine-i acolo?

Romeo. Iar gogorița! la gónă neică! (Fuge prin ușa din fund.)

Scena VI.

Mariela, (intrând prin dréptă.)

Cine-i... (privind.) Nimenea!... Mi s'a părut totuș că aud... nul multănesc lui Ddeu! l'am făcut să fugă, iatăm'as desbarată de densus. (Se pune lângă guerdon și lucrésă.) Vai! Eu nu înțeleg ce reu au putut să facă fetele băeților, ca să fie astfel persecutate și urmărite pe tóte ulițele de domnișorii iștia? Pe când mătușica erá aici, ea mergea cu mine peste tot locul... așa erá mult mai bine... Când me privia cineva cu un ochiu pe mine, o privia și pe mătușica cu celalalt ochiu... dar de când a plecat la Amian... (Se ridică.) Ah! Dómnel... (imitând diverse voci de bărbat.) — Domnișórá, binevoește a acceptá brațul meu!... — Domnișórá, nu alergá așa de iutel!... — Nu vrei să-ți duc eu cutia, dsórá!... — Primești un bilet de teatru, domnișórá?... Și unul cu una și altul cu alta... și mai sânt și de acei ce nu ăic nimic, dar cari... sânt și mai rei încă. Într'o sérá un ștregar cu barbă neárá voia să me vire cu sila într'o dughiană, și déca n'aș fi strigat ajutor!... O! în sérá aceea am venit acasă mai mult mórtá decât vie... (Pică pe un scaun la dréptă.) Și nici odată, nici pentru lucru, nici pentru bucate, nici pentru nimic în lume, n'aș fi mai pus piciorul în uliță, fără acésta bună și scumpă cartel... (Ie un volum de pe mész.) Oh! fii binecuvéntată, cárticică care m'ai scăpat!... și pe care o recitesc în fiecare diminétá, drept recunoștință!... (Cetind.) «Sub regentá»... (Se intrerumpe.) Se pare că în aceea epocá virtutea nu prea avea trecere!... (Continuând.) «Domnișóra de Rancey, o tineră, re-masă singurá, fără sprigin... ca și mine... ne știind cum să mai scape de urmăriri, și de batjocorile ștregarilor, au încercat a se preschimbá în costumul unei

«bétráne matușe, ce murise de curénd, și multămitá «acestei deghisári, ea se ducea și revenia fără primejdie «pe ulițe, bătendu-și joc de toți ștregarii.» (Punénd cartea și sculându-se.) Ca și mine... Când me imbrac ca bétrána sânt fórté respectată... incungiurată... tótá lumea fuge de mine... până și micul meu vecin. (Ridénd.) Care o ie la góná indatá ce me zăreșel!.. Îi infricosez pe toți e incântător de tot!...

Dar mai văduț-a cineva așa indrásnelá! Să între aice!... pe unde? cum? Ah! de n'aș fi fost bétrána... de n'aș fi fost mătușica mea!... nepoțica ar fi fost prea compromișá!... a! a! a! (bate cineva la ușă.) Cine-i?

O voce. Eu sânt!

Mariela. Cine ești dta?

Vocea. Eu, Broseulian!

Mariela. Broseulian? nu-l cunosc.

Vocea. Dar voesc să vorbesc...

Mariela. Cu cine?

Vocea. Cu dómna Boché!

Mariela. Cu mătușica mea? și ce vrei cu dēnsa?

Vocea. Am să-i spun niște lucruri fórté importante și prea interesate pentru ea.

Mariela. Lucruri prea interesate pentru... (Privind prin borta cheiei.) Al dar e un moșnégl de vr'o optđeci de ani!...

Vocea. Deschide-mi!...

Mariela. Déca-i așa, n'am de ce me teme. (Deschide ușa.)

(Va urmá.)

N. A. BOGDAN.

Din aforismele lui Honoré de Balzac.

Nici odată un bărbat nu va fi atât de bine resbunat, ca prin amantul soției sale.

*

Amorul e un lucs social ca și dantelele și diamantele.

*

Natura ne intrébbá la tot ciasul de trebunițele nóstre reale și din contrá ea refúsá escesele pe care imaginațiunea nóstrá le solicitá în amor.

*

Teme-te de o femeie, care vorbește despre virtutea sa.

*

Când o femeie reconduce până la ușe pe un bărbat, care nu e nici avocat, nici ministru, comite o mare imprudentá.

*

E o ăi teribilá pentru un bărbat aceea, în care nu-și mai póte esplicá motivul unei acțiuni a femeiei sale.

*

Tot ce apare riscat și totuș nu e, aceea mai totdauna e prudent.

*

Ómeni nedeciși primesc totdauna bucuros astfel de proiecte, care pot reuși în doue moduri diferite, ca să nu fie siliți a se decide.

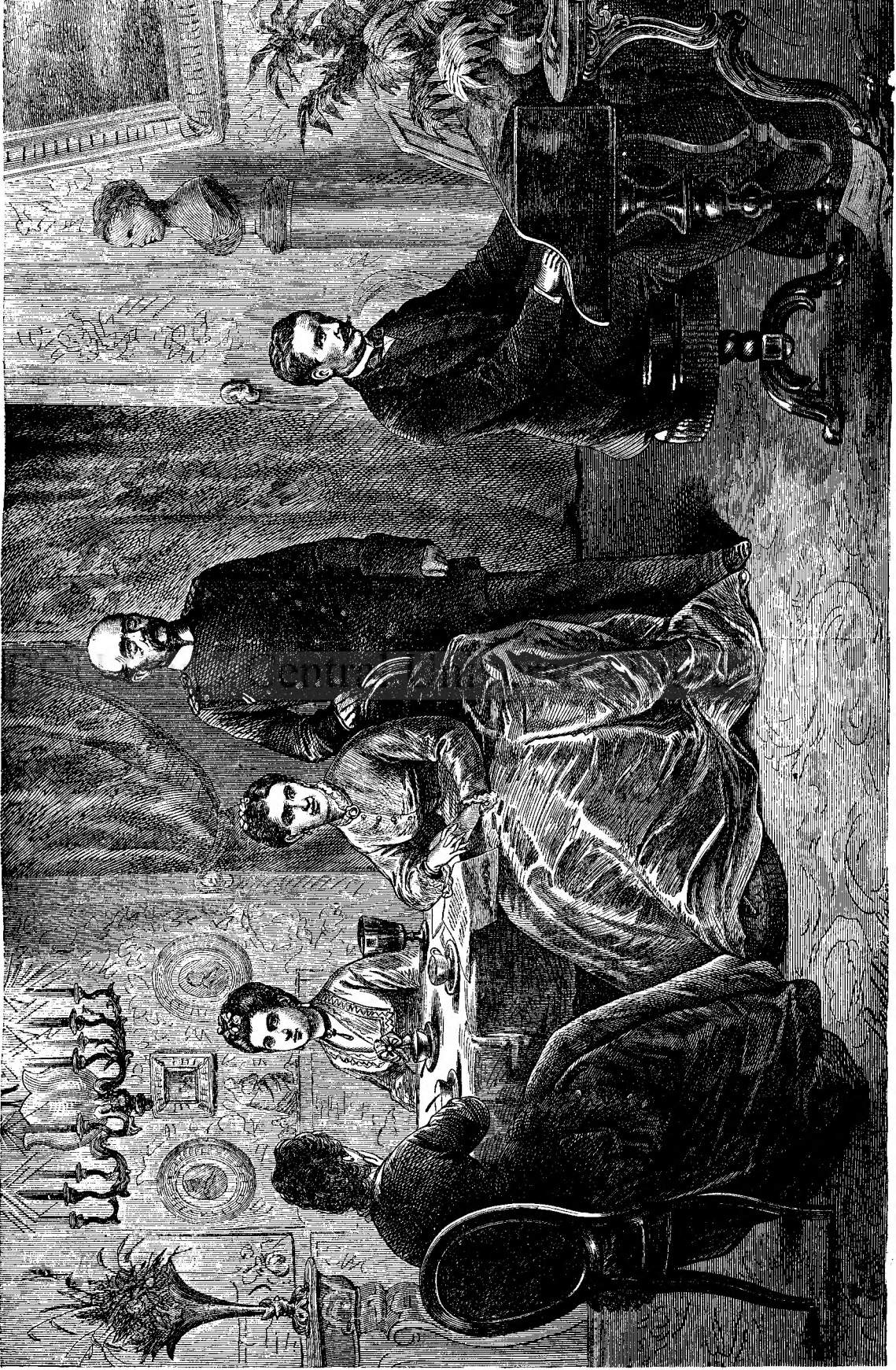
*

În afaceri de importanță mare nu e nici un pas indiferent.

*

Sânt timpuri unde ómeni au totdauna dreptate.

CAMIL B...

Bismarck și familia sa.

Cavaler dela natură.

Este de comun cunoscut, că între filosofii Greciei antice s'a pornit o adevărată certă în privința definițiunii «omului». Curgea lupta cu multă încăpăținare din toate părțile; — fiecare savant își spriginiă teoria cu argumente care de care mai plausible, când deodată iasă la ivelă înțeleptul Plato cu definițiunea sa memorabilă: «omul e animal cu două picioare, dar fără pene pe corp».

În urma acestei definițiuni venite cam pe neașteptate, se înțelege, că venerabilii filosofi se minunau: cum de nu le-a venit și lor în minte o așa definițiune scurtă și la înțeles?!

Intocmai ca cu istoria oului lui Columbus!

Precum înse «nici un suiș fără coboriș», așa și gloria lui Plato avu scurtă durată. Chiar și între învățații lumii antice — ca și în zilele noastre — se aflau oameni caraghioși, cărora le place a privi lucrurile din partea lor hazlie, și un grecoteiu de categoria acestora își propuse să facă haz din totă filosofia lui Plato și să-i presinte un om intocmai precum îl definise densul. Astfel, pe când Plato relevă învățăceilor sei tainele înaltei sale filosofii, caraghiosul nostru îi aruncă în curte un cocoș ciupelit, însoțindu-l cu următorul pasport: «Iată omul lui Plato!» — Ce nutră va fi făcut Plato la acest argument ad oculos? cronică nu ne spune.

Despre acest om al lui Plato, — despre cocoș — cavaler dela natură voesc a ve întreținē nițel.

În timpurile cele bune, cum s'ar dice: pe vremea lui Fedeles-Voda, când un orologiu era un lucru foarte mare, când nici chiar bogatul stipendist al «Asociațiunii transilvane» nu și-ar fi putut scote din busunarul gileței mai în fiecare moment un obiect galbin sclipitor, ca să vedă câte ore-s, erau siliți oamenii a se folosi de tot felul de mijloce spre a se orienta în privința vremii cursului spre a pute ști orele. Iscușința ciobanilor noștri și a țeranilor de a se orienta în privința timpului după stelele cerului, nu era despectată nici în cercul «ilustrelor familii»; — bagsēmă aristocrația se indeletniciă cu astronomia mai mult decât acum. Va să dică erau oamenii avisați la firmament, — la bolta cerească, pentru ca din constelațiunea corpurilor cerești să pōtă defini timpul în care se află. Pracsă acesta înse — pe lângă totă iscușința cuiva — își avea și ea scăderile ei foarte simțibile. Eră bună când cerul fiind senin: soarele, luna și stelele puteau revērsă neimpedecat lumina lor asupra continentului; dar când cerul era cuprins de nori: definirea timpului deveniă foarte problematică. De aceea în palaturi, ca și în colibe, se bucură de mare cinste o pasere, care are buna însușire de a vesti prin graiul ei revērsatul zilei și alte periōde ale timpului, — și acesta pasere este cavalerul dela natură — cocoșul.

Romanii împărțiau timpul după cântatul prim, al doilea și al treilea al cocoșului. «Quod tepidum vigili vocat ore diem» dice un poet al stremoșilor noștri.

O reminiscență a acestei împărțiri pōte să fie obiceiul țeranilor noștri de a avē *cina mică* — la resăritul stelelor — și *cina mare* (pe unele locuri se dice «cina bună») — la 11 ore din nōpte, când cocoșii încep a cântă.

După cum ne spun cronicile, trupele mercenare din evul mediu purtau cu sine cocoși, pentru ca după cântatul lor să se orienteze la schimbarea posturilor.

Darul cocoșului de a vesti revērsatul zilei, după

o legendă vechiă, își are originea dela dei. Alectryon, favoritul lui Mars, odată fu orēnduit din partea lui Jupiter la serviciu de strajă, dar fiind că nu s'a supus mandatului supremului deū: drept pedepsă fu transformat în cocoș și primi însușirea și indatorirea de a vesti revērsatul diorilor. Cocoșul, pentru acesta însușire a sa, fu închinat lui Apollo — deul sōrelui, — Minervei — deita trezviei, — precum și lui Mercur și lui Esculap. Cestui din urmă Grecii i aduceau drept jertfă de mulțămire un cocoș alb de câte-ori scăpau din vre-o bōlă grea. Este cunoscut, că și Socrates — marele filosof al anticității — înainte de mōrte a jertfit deilor un cocoș, — probabil în semn de recunoștință, că scapă de vieța pământescă ca dintr'o bōlă grea... ori dōră de bucurie că scapă de prototipul muierilor uriciose, de scumpa lui nevēstă Xantippa?!

În general cocoșul era în vechime obiectul unui cult deosebit. Astfel în Roma era închinat la început lui Janus, deul timpului.

Cocoșul fiind transformat din favoritul lui Mars, din Alectryon, dar cu deosebire pentru însușirile sale resboinice avea deosebita grațiă a deului resbōielor, a lui Mars.

După un mith oriental, în raiu un cocoș de o mărime colosală și de o frumșetă extraordinară, în fiecare dimineță cântă lui Allah cântări de premărire, cari cântări se aud în toate părțile lumii. Cântatul cocoșilor de pe pământ nu e alt ceva, decât respuns la cântatul întru preamărirea lui Allah. Când cocoșii vor incetă cu deseversire de a cântă, are să urmeze ziua judecării din urmă. Nu este fără interes a cercetă afinitatea acestei credințe a orientalilor cu credința poporului român, că în fiecare dimineță îngerii în cer cântă imnuri de laudă lui Dumnezeu, iar cocoșii auzind aceste cântări dau și ei de șcire oamenilor, că se revērsă de ziua, și prin urmare sculându-se din somn să deie și ei mulțămită lui Ddeu pentru că i-a invrednicit să ajungă ziua în pace. Aceștia dau celorlalți cocoși din sat avisul de a cântă. Cocoș nesdravăn pōte fi numai dintre cei roșii; acești cocoși extraordinari încă de pui tineri se încercă a cântă cucurigu.

Lumea vechiă atribuiă cocoșului și darul profēției. Grecii puneau pe anumite litere semințe de bucate, pe care culegându-le cocoșii, din literele remase gōle făceau deducțiuni pentru viitor. Modul acesta de profēție, numit «alectromanția», îl practicau preoții Grecilor ca o știință deosebită, și foarte adeseori o exploatau în interesul lor propriu. Țerancele noastre încă atribue cocoșului ore-care dar de profēție. Astfel, când cocoșul cântă des, ele se așteptă la plōie, iar când cântă în ușa casei, se așteptă să le vină oșpeți.

Credința despre legăturile intime ale cocoșului cu cealaltă lume nevēdută o aflăm și la alte popōre. După Talmud d. e. spiritele nocturne (stahiile, séu mai pe românește strigoii) au picioare de cocoș; asemenea și deul amorului, Asmodis, carele — pentru ca să nu i se deie de urmă — de câte-ori făcea visite nocturne femeilor lui Solomon, totdeauna se încălță cu păpuci. În multe locuri și pe Lucifer și-l inchipue poporul ca avēnd picioare de cocoș, și de aceea ușor i se pot recunoșce urmele; în pālăria diavolul pōrtă penă de cocoș roșu, care — după legenda germană — cântă în salele lui Hell, și e închinat deului focului, lui Loki. De câte-ori bate din aripi acest cocoș, totdeauna dă naștere la focuri cumplite.

Cocoșul figurēază în multe mituri și povești și adeseori i se atribue putere aprōpe supranaturală. Cânta-

tul lui alungă strigoi. In scriptură cetim, că el a făcut atent pe apostolul Petru la erérea comisă. Esistă apoi in gura poporului o tradițiune, care aduce pe cocoș in legătură cu invierea Mântuitorului I. Christos și cu fața pistrîită a evreilor. Anume, se ȃice, că ajungënd vestea despre invierea lui Chr. și la o familie de evrei care tocmai ședënd la prânđ avea pe mesă ciorbă de cocoș, — unul din ei s'ar fi exprimat, că atunci va crede, că a inviat Chr., când cocoșul din blid va cântă cucurigu. Cocoșul numai decăt a iș cântat bătënd din aripi și stropind cu ciorbă fețele evreilor dela mesă. De aceea sînt unii evrei așă de pistrîiti la fața.

Și in poesia populară figuréză cocoșul prea ade-seori; acuș ca motiv de gingășiă, acuș de tristeță, d. e.

Cocoș negru cântă 'n cruce,
Vremea-i bade de-a te duce.
Las' să cânte-a doua óră
Și mândruțo-atunci me scólă, —
Scólă bade, scólă, scólă,
C'a cântat și-a treia óră . . .

Apoi:

Cocoș negru cântă 'n cruce,
Pe badea la grópă-l duce, etc.
(Finea va urmă)

AURELIU TRIF.

Proverbe.

Sgârcitul nu e stăpân pe banii lui, ci banii îl stăpânesc pe el. (Bulgăresc.)

Mai bine trăeșce un sărac lipit, decăt un bogat sgârcit. (Romănesc.)

Cine e chel, pune mâna in cap. (Romănesc.)

Un reu nu vine nici odată singur. (Francez.)

Un om frumos ignorant e ca o scrisóre bine scrisă ca slovă, dar de cuprins vulgar. (Arab.)

Nici prea econom, nici prea galanton. (Romănesc.)

Pentru omul chior, tótă lumea-i órbă. (Francez.)

Nedreptatea face reu și pe un miel. (Bulgăresc.)

Mai bună c'o bătaie bună decăt c'o glumă próstă. (Francez.)

Sgârcitul nici pe el nu se procopseșce, nici pe altul nu foloseșce. (Italian.)

Dragoste cu socotélă nu se póte. (Svedez.)

Pielea vulpei vecinic se întórcce in prăvălia jocarului. (Romănesc.)

Mai tare sgudue furtuna bradul cel inalt. (Latin.)

Căt de mare sâ fie gardul, umbra zidului e mai rēcorósă. (Grecesc.)

Când te laudă mulți să fugi. (Latinesc.)

Poesii populare.

— Culese din comuna Maidan. —

Pentru báluța ce-mi place,
Nici domni nu au ce-mi face,
Pentru băla ce mi-i drag,
Mult necas și amar trag,
Și să trag mai cât am tras,
Tot de băla nu me las.
Că mi-i dulce dragostea,
La cin' o șcie purtă,
S'o mánânci cu lingura,
Tot nu te poți sătura.

Sub pólele codrului,
Vēđui raza sórelui,
Dar nu-i raza sórelui,
Ci iș ochii șerpelui,
Șerpele ce mi-ș făcea,
Un tiner voinic sugea,
Drumari pe drum trecea,
Voinicu când îi vedea,
El din gură le strigă,
Cătră drumari se rugă:
— Fraților drumarilor,
Făcut-ați voi cuiva bine,
Faceți acum și cu mine,
De me scóteți dela căne,
Că plata vóstră ve vine.
Dar șerpele le grăiă,
Și cu greu le cuvântă:
— Voi drumari drumarilor,
Voi voinici voinicilor;
Drum aveți drumul țineți,
Cu mine nimic n'aveți,
Că mamă-sa mi l'o dat,
Când in brațe l'a luat,
Int'ro serbătóre mare,
Ba și in ȃiva de Rusale!
Cu mâna țită i-a dat,
Cu gura l'a blăstēmat:
«Suge maichii n'ai mai suge,
Să te sugă șerpele,
Când ț-or da mustăfele,
Și ț-or fi dragi fetele,
Să părăsești lumea albă,
Când ț-o fi lumea mai dragă.

Câte stele sînt pe cer,
Tóte pân la ȃiuă per,
Numai luna și o stea,
Alea șciu umblarea mea,
Nóptea nor, ȃiuă scnin,
La noi neico nu mai vini,
Decă ȃiuă nu cutezi,
Vino séra de me veđi,
De me veđi séra culcată,
Cu gura nesărutată,
Cu fața cătră pärete,
Cu gura friptă de sete.

IANA-LIUBA.

Cinstea, in politică, e o calitate pe care tóte partidele se invoesc s'o céră dela adversariii lor.

SALON.

Din marina română.

Călătoria crucișătorului «Elisabeta» din anul 1893.

Odessa.

Odessa este fără de discutat, portul cel mai frumos din marea neagră. — Din departe deja, face o foarte bună impresiune. — Spațiul în care ancorază vasele de tot felul este foarte încăpător și digele cari protejază portul, permițând intrarea și eșirea pe două părți, sînt o construcțiune monumentală de cel mai practic folos.

Atât în port cât și în orașul care se desfășură pe deal, totul are proporțiuni mari și frumoase. — Solid și cu temeii este tot ce pipăi și ce vezi. — Planul orașului făcut de însemnatul inginer Richelieu, din timpii moderni, este una din fericitele inspirațiuni ingineresci.

Tôte stradele, drepte, merg paralele între ele și sînt traversate paralel de altele cu direcțiunea spre port.

Astăzi Odessa pôte fi pusă fără șovăielă în rîndul frumoșelor orașe din Europa. Se apropie cu totul ei, chiar de Budapeșta. — Are strade din cele mai largi. Magazine cu ferești colosale, bine garnisite. Aprôpe nici o stradă nu este lipsită de alee de pomi frumoși, a căror efect salutar este de neprețuit. — Tramvaie, trenuri, droșce cu un cal, strebat orașul în tôte direcțiunile și stau la dispoziția publicului pe un preț neinsemnat de mic. — Edificiile și aședămintele publice în mare parte grandioase. Ca părți demne de amintire sînt: splendidul bulevard pe deal, cu priveliștea la mare. Aici circulă în fiecare sêra un public numeros și peste mêsura de variat.

Ori cine simte o adevărată plăcere plimbându-se sêra pe acest loc luminat de o puternică lumină electrică, avênd și ocaziunea de a auzi frumoșele melodii ale unei bune muzici militare, care cîntă aprôpe de capul scărilor și de statua lui Richelieu.

Scările cari duc de jos din port, sus la bulevard, sînt de asemenea monumentale și unice în felul lor. — Urcarea acestor trepte cu tôte că se face în bune condițiuni obosește repede. Cine nu vrê să le suie înse, este nevoit să ocolêscă foarte mult pe un drum cu panta mai dulce.

La capul scărilor se vede și frumoșa statuie a inginerului Richelieu, cîntemporanului Caterinei a II-a. Se țice că acest Richelieu a fost rudă cu cardinalul Richelieu și că ar fi fost espulsat din Franța pentru chestiuni politice. — Statuia este de bronz și pörtă pe o dungă a pedestalului o bombă engleză primită în resboiul Crimeiei și prinsă acolo spre amintire.

La capêtul dinspre apus al bulevardului se găsește în fața bursei, colosalul bust al renumitului scriitor rus «Pușkin».

Afară de acestea se mai găsește și mărêța statuie a generalului Voronzov mai înspre centrul orașului.

Teatrul din Odessa atât în interior, unde abundeză în marmoră roșie și aurării, cât și la exterior unde nu lasă nimic de dorit ca arhitectură și grădinărie de lucs; este unul din frumoșele teatre cunoscute.

Biserici de asemenea are foarte frumoșe, orașul.

Lumea aristocratică și avută petrece timpul verii

la »Malinki fontana» și la «Balșoi fontana» adică la «mica» și la «marea» fântână, — localități în afară de oraș, pe unde circulă înse tramvaiul și trenul tot timpul. — Aici stau alături și se întrec în frumusețe și gust distins, innumărate ville și castele, numite pe rușește «datșia». — Grădini încântătoare și întinse, în cari se jôcă Lawntenis și Cricet, etc. etc., terasse admirabile cu privirea la mare, — borcete și plantații exotice, fântâni cu jocuri de apă, statuete etc. etc. fac caracterul acestui adevărat Eden. De și bunul gust caracterizează fiecare villă în parte, totuș se observă că streinii sînt aceia cari întrețin mai cu sémă cultul bunului gust.

Sînt adevărate colonii de streini cari trăsesc aici. — Colonia italiană de care ofșerii români au fost primiți cu o deosebită afecțiune la o asemenea «datșie», este una dintre cele mai numeroșe.

În timpul staționării la Odessa, «Elisabeta» a fost vizitată de foarte multă lume distinsă din oraș precum și de români cari erau în trecere pe acolo.

Între vizitatori a fost și generalul guvernor, căruia i s'au făcut tôte onorurile cuvenite, ridicând la catarg pavilionul rusesc și salutându-l la plecare cu cincisprezece tunuri la cari și dînsul răspundea salutând lovitură cu lovitură. Tot asemenea a fost primit și contra amiralul escadrei ruse care la sosirea ei în port a fost salutată de Elisabeta cu treisprezece focuri.

Escadra rusă oprirduse în fața Odessei se angajează în manevre foarte interesante, trimițînd în timpul nopții fășii luminoșe dela proiectorele electrice, în tôte direcțiunile. La plecarea «Elisabetei» din Odessa, escadra rusă eră ancorată cu tôte vasele, aprôpe de eșirea din port. «Elisabeta» urmată de «Mircea» defiléză pe aprôpe de una din extremitățile liniei escadrei, unde se află și vasul amiralului, cuirassatul «Sinope». — Corniștii marinei române, sunau onorurile la amiral și o bună muzică militară dupe «Sinope» salută pe români de plecare.

«Elisabeta» ia în sunete de muzică drumul spre țeră și marinarii ambelor națiuni se salută cu șepcile pe cari le flutură în vînt până ce se pierd din vedere!

VICTOR V. DELAMARINA.

Bună dimineța la moș Ajun!...

I.

E 'n despre ăiuă... Gerul a înghețat zăpada care scârție sub pașii cetelor de copii zgomotoși.

Ce veselie pe ei!... Cu traista pe umeri, cu căciula trasă pe urechi, cu ciomagul în mînă, strigă aici și colo voioși:

— Bună dimineța la moș Ajun... Ne dai, ne dai, ori nu ne dai!...

Și decă le dai, bine... Impart voioși între dînsii, se iau de pîr pentru un mîr, se dau cu capul de ulucă pentru o nucă...

Și decă nu le dai, iarăș bine... Au strigat de trei ori și au plecat înainte rîdînd de păcălêla intimpinată...

E mai grósă înse, când câte un evlavios de creștin îi iau la gônă cu injurături și ciomege... Atunci să vezi fugă pe ei, mititeii...

Fug, cad, se scólă, rîd de frica lor și după ce își liniștesc spaima încep iarăș cu colindețul...

Și colindă, conlindă înainte, strigând mereu cu glasuri voioșe și copilărești:

— Bună dimineța lui moș Ajun!...

II.

Nicu auzia ca prin vis strigătele voioase ale copiilor ..

Ar fi strigat, micuțul, ca și ei și ar fi fost fericit ca și dănsii decât o bătă crudă nu l'ar fi ținut ținut în patu-i de durere.

De trei zile copilașul eră între viață și moarte și muma lui, sërmana lui mumă, lăcrimă la capetul patului seu...

În noptea aceea avea să se hotărască cu copilașul ei...

Doctorul îi spusese:

— Decă va trece cu bine noptea, copilul va scăpă.

Să scapel... Of!... Dómne, asta eră dorința ei cea mai ardătoare...

Și-ar fi dat viața cu bucurie, numai și numai ca draguțul ei copil să se întorcă la viață...

Și Ddeu o să aibă milă de ea, pentru că viața ei intrégă fusese numai un chin nesfârșit de durere și de suferință...

Suferise mult, sërmana mumă și suferința îi brăzdasese fruntea și îi cărunțise părul...

Ș-acum, pe când își veghiă copilul, își amintia fără voie durerile ei trecute.

Vedea rënd pe rënd, trecënd pe dinaintea ochilor lor făpturi scumpe, răpitate cu viață încă dela sînul ei iubitor... Își aducea aminte de lacrimile ei desperate; de viața ei nenorocită și fără bucurie.

Și acum vedea cu gróză că ultimul ei vâstar părăsise că o că și în stăruiala spic lozgul cel de veci...

Ș-acum simția că odată cu această cumplită nenorocire și viața ei se va stinge pentru totdeauna...

Sërmana mumă!...

III.

Sórta neinduplecată o urmărise în totdeauna...

De mică, remasă orfană, fusese crescută pe mâni streine...

Nu simțise ce e iubirea, nu auzise nici odată o vorbă bună...

Crescú fată mare și fu măritată fără să i se cêră consimțimentul...

Își iubise mult bărbatul, îl adorase chiar pentru că eră bun și iubitor...

Ddeu le dăruise trei copii și copilașii crescuseră la sînul încălditor al mumei lor...

Erau fericiți... Dar o noapte, o singură noapte, fu de ajuns ca fericirea lor, ce li se părea nesfârșită, să se zdrobescă pe veci...

Doi copilași, cei mai în vîrstă, periră rënd pe rënd, răpiți într'o noapte de aceeași bătă crudă...

Remase numai Nicu...

Pierderea copiilor zdruncinără și îmbetrîniră pe cei doi soți...

Bărbatul, mai cu sémă, nu putu îndurá o asemenea suferință...

Durerea îl trînti la pat și bôla lui fu lungă și sfășietóre.

IV.

Părea că vede și acum.

Eră în aceeași noapte de moș Ajun.

Copiii se auziau strigând în depărtare și Nicu, deșteptat din somn, repetase cu dragălașie cuvintele lor:

— Bună dimineța la moș Ajun! Îmi dai, tată?... Îmi dai, mamă?...

Și mama zimbise printre lacrimi și tatăl, murind, auzind strigarea drăguțului seu copil, tresărise de bucurie.

Atât tot inse... Căci pe urmă rămăsese nemișcat, fără viață... Sufletul seu zburase 'n ceruri...

Cătă durere!... Câte lacrimi în acea zi care începea pentru unii cu veselie, iar pentru ea, nenorocita, cu jale adâncă, cu intristare nesfârșită.

Vecinii o găsiseră fără simțiri lângă cadavrul bărbatului seu, pe când Nicu trăgând-o mereu de rochie, nepăsător la nenorocirea ce o lovise, strigă într'una:

— Bună dimineța la moș Ajun!... Îmi dai, tată? Îmi dai, mamă?

V.

Și anul trecuse... Ș-acú Nicu la rëndul lui eră pe moarte...

— Decă va trece cu bine noptea, disese doctorul, copilul va scăpă.

Dar noptea nu se sfârșia și crisa copilului se măria.

În noapte resunau mereu voioase țipetele copiilor colindători...

Nenorocita mamă desperată alergă dela patul lui Nicu la feréstră și dela feréstră la pat...

Privia într'una pe gém ca să vedă primele luciri ale aurorii...

Deodată copilul începú să aiureze... Spunea vorbe fără șir pe când mii de sudori îi scaldau fruntea...

Mama cădu în genuchi și începú să se róge celui a Tot puternic, mântuitorului lumei, să-i scape copilul...

Și Nicu scóse deodată un țipăt mare...

Muma îngrozitor, se ridică ca fulgerul și alergă la patul seu...

VI.

Nicu zimbă cu dragălașie...

Eră scăpat...

Și în aceeași clipă resunând în curtea casei lor strigăte voioase de: «Bună dimineța», Nicu repetă după dănsii, strigând cu plăcere:

— Bună dimineța la moș Ajun, îmi dai, mamă?...

— Îți dau, copilul mamei, strigă fericita mamă acoperind pe Nicu de sărutări... Îți dau ce vrei și viața din mine...

Și ingenunchiând iarăș, cu lacrimi de bucurie, mulțumii lui Ddeu că-i înapoiase copilul, viața și fericirea ei pe pământ...

NICODEM.

O mongoleză.

Tóte rasele și tóte țerile au frumusețile lor. O astfel de frumuseță ni se înfătoșeză și prin ilustrațiunea din fruntea foii noastre. Ea este o damă din societatea naltă din Mongolia, îmbrăcată cu costumul original de acolo, care — nu șcim decât e frumos, inse de sigur e fôrte original. Ceea ce inse putem constatá, este că dama e frumoasă.

Bismarck și familia sa.

Cancelarul «de fer» s'a retras, cu toate aceste inșe n'a încetat a-și avé rolul prin diarele politice, ba că întră în activitate, ocupându-și locul în corpul legiuntor; ba că nu va întră, căci e bolnav...

Ilustrațiunea noastră a doua îl represintă în mijlocul familiei sale, unde de sigur își află liniștea dorită, după luptele inverșunate la care a luat parte.

LITERATURĂ și ARTE.

Sciri literare și artistice. *Di Th. D. Speranța* a scos de sub tipar la București alu treile volum de anecdote sub titlul «Tot anecdote populare». — *Tot dsa* a mai dat la lumină un alt volum, «Presa», care conține nuvele, basme și anecdote. — *Di Traian Demetrescu* a tipărit la București, sub titlul «Intim», o culegere de poesii și nuvele. — *Di N. A. Bogdan* va publică în curênd la Iași un volum de novele intitulat «Și noue și vechi». — *Di N. Băicoianu* a publicat la Floești un volum de anecdote sub titlul «Una alta». — *Picturele catedralei din Constanța* sânt aprôpe terminate; unele părți din ele sânt lucrute de pictorul Doré din Paris. — *Di Fiquidi*, cunoscutul caricaturist din București, a deschis acolo o esposiție de pictură, aquarele și deseneri. — *Di Ilie E. Ighel* a publicat la București o idilă în versuri intitulată «Voluntarul». — *Mitropolitul primat al României* vizitând esposițiunea de tablouri din vestibulul Ateneului din București a artistului D. Marinescu, a cumpărat mai multe tablouri dintre care unul reprezentând o Alegorie la mēsa lui Traian, iar celelalte Peisage din Călimănești. — *Di Filip Mateiu*, pictor român în Boeșă-montană, a zugrăvit frumos biserica gr. or. din comuna Ciuchiciu.

Scriitorii români în ediție poporală. În vederea noilor programe ale școlilor normale, primare și seminarii din România, ministrul instrucției publice a luat decisiunea să se tipărescă în ediții populare operele scriitorilor noștri: V. Alecsandri, Bolintineanu, Donici, Gr. Alesandrescu, I. Eliade, G. Negruzzi, N. Bălcescu, Eminescu; cronicarii: Antim, Varlam, Dosofteiu și Corezi. În acest chip se vor imprimă și culegeri de poesii populare ce sânt aprobate din punct de vedere didactic.

Carte bisericească. A apărut: «Despre cele mai însemnate liturgie ale bisericii orientale», mai ales cu privire la cele ce-s întrebuițate în timpul de față în biserica ortodoxă. De dr. Teodor Tarnavski, docent și suplent la facultatea teologică din Cernăuți. Cernăuți, tipo- și litografia concesionată Arch. Silvestru Morariu-Andreevici. Editura autorului. Autorul se ocupă cu problema despre desvoltarea și forma presentă a ritului eucharistic în biserica dreptmăritore a resăritului, la resolvirea cărei probleme i-a fost mai ales aminte a infățișă și esplică serbarea sfintei liturgii după ritul formularielor întrebuițate în biserica ortodocs-orientală.

Diarul poporal «Deșteptarea» din Sucēva a implinit anul cu numărul seu dela 15/27 decembre. Diarul acesta a fost abonat de 1432 cetitori, dintre cari numai 614 au plătit abonamentul întreg de 2 fl., 247 au plătit câte 1 fl. și 571 n'au plătit nici o para. Care va să dică publicul i-a remas dator diarului cu 1289 fl. «Deșteptarea» scrie: «Amărăciune ne cuprinde așa dară sufletul când vedem că nu sântem spriginiți cum ar trebui să fim, când vedem că pe lângă truda și oște-

nēla noastră, pentru care n'am cerut și nu cerem nici o lețcaie, tot noi trebuie să avem marea grijă de a acoperi cheltuelele cu hârtia, tipărirea și trimiterea «Deșteptării» prin poștă. Și banii, mulți bani se cer la un lucru așa de mare. De unde să luăm noi banii, decât remănem cu plățile inapoi? Să-i dăm pôte din pungile noastre?»

Serată literară. *La Blaș* vineri în ajunul anului nou s'a ținut a treia serată literară arangiată de Reuniunea femeilor române de acolo. Cu asta ocașiune a vorbit dl profesor Gavril Precup.

TEATRU și MUSICĂ.

Corul vocal român gr. or. din Sân-Miclăușul-mare a arangiat un concert urmat de dans, precedat de piesa «Zăpăciții» comedie într'un act, duminică sēra în 6 ianuarie n. în sala «Vulturului negru» în favoera fondului coral. În paușă s'a jucat Bătuta și Călușerul. Programul concertului: Motto: «Cântă române»; I. Vorobchievici, «Senin și furtună», cvartet; Flechtenmacher, «Coroana», cvart.; Popovici, «Sērmana frunđă», cvart. I. Mureșianu, «Trecui valea», cvart. cor micst; I. Vidu, «Resunet dela Crișana» cvart. cor micst (doină); A. Sequens, «Dorul meu» secstet cor micst. Melodie populară din valea Bistriței.

Produțiune școlară în Seliște. Corpul învățătoresc gr. or. din Seliște, lângă Sibiu, a arangiat duminică, a doua zi de Crăciun, o producțiune cu elevii. Programul s'a compus din declamații și cântări; în sfērșit s'a jucat piesa «La Târziu-Magazin» de V. Alecsandri. După producțiune urmează o petrecere cu joc.

Un nou cor vocal. Plugarii români din comuna Usvin, în comitatul Timișorii, au înființat un cor vocal micst sub conducerea învățătorului Nicolae Firu, corul constă din 50 de persoane, care a și învățat liturghia și a cântat întēia-ora la Sf. Nicolae.

Academia Ortodocsă din Cernăuți a ținut în 23 decembre v. o ședință familiară în cabinetul de lectură al Societății. Cu asta ocașiune corul a cântat mai multe cvartete și câțiva membri au ținut cuvântări.

Reprezentăție teatrală în Cernăuți. Societatea academică «Junimea» din Cernăuți va arangia acolo la 19 ianuarie n. o reprezentăție teatrală. Venitul curat e destinat în folosul fondului pentru înființarea unei școle române de fete.

Societatea sodalilor români din Brașov a arangiat a doua zi de Crăciun un concert, urmat de o petrecere colegială. În concert s'au cântat și declamat; în sfērșit s'a jucat piesa «Zăpăciții».

C E E N O U ?

Hymen. *Di Vas. Macșă* și dșora Mariți Neagoe s'au cununat luni în Geomal.

Sciri personale. *Regina României* la Neu-Wied în sēptēmănila trecute a vizitat diferite concerte și reprezentățiuni teatrale, ceea ce probēză că starea sănătății sale s'a imbunătățit. — *Principele Ferdinand*, principesa Maria și prințul Carol s'au întors din străinătate la București. — *Di dr. Vas. Lucaciu* la sfērșitul anului trecut a fost eliberat, indeplinindu-și $\frac{3}{4}$ părți din timpul ceșandei sale. Acum își caută de sănătatea ochilor la spitalul «Crucea Roșie» din Buda. — *Dna Paulina*

Lucaciu, consórta dlui dr. Vas. Lucaciu, a sosit la București, spre a-și cercetá fetițele.

Alegeri pentru congresul din Sibiu. In arhiepiscopia Sibiului au mai fost aleși dintre mireni dnii: la Bran Ioan cav. de Puscariu, la Zarand Simeon Damian. In diecisa Caransebeșului s'au mai ales dintre mireni: la Domașnia Ilie Curescu, la Mehadia dr. Ioan Manguica, la Prigor dr. Ioan Popovici, la Biserica-albă dr. Aurel Novac, la Alibunar Iosif Balan, la Satul-nou dr. Alesandru Birescu. In diecisa Aradului, pe teritoriul consistoriului din Arad, s'au ales dintre mireni: la Arad Vas. Paguba, la Radna Vas. Beleş, la Giula dr. Nic. Oncu, la Chișineu Mih. Veliciu, la Șiria Aurel Suciu, la Buteni Vas. Goldiș, la Buteni Petru Truța, la Halmagiu dr. Constantin Groza, la Birchiș dr. Eugen Mocsonyi, la Chiseteu Const. Radulescu, la Lipova Zeno Mocsonyi, la Vinga Vinc. Babeș, la Timișóra Paul Rotariu, la Banat-Comloș dr. Emil Babeș.

Președinții Asociațiunii transilvane. In duminica trecută, a doua zi de Crăciun, s'au aședat și desvilit in localul Asociațiunii transilvane portretele foștilor președinți ai ei: Andrei br. de Șaguna, Timoteiu Cipariu, Vas. br. Popp, Iacob Bologna și George Barițiu. Portretele executate de firma Schaeffer in Viena, sânt bine reușite.

Carneval. Reuniunea femeilor române din Sibiu va ține balul seu la 18 ianuarie n. in sala dela «Casa Societății». Venitul curat este destinat in favorul reuniunii. — **Inteligența română din Bran,** de lângă Brașov, a arangiat luni in 8 ianuarie n. petrecere cu dans, in sala edificiului comunal; venitul a fost destinat pentru școla centrală. — **Clubul român din Suceva** a dat in ajunul anului nou aduca vinului o petrecere cu dans. — **La Brașov** Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea vėduvelor sárace din Brașov și Sácele, a arangiat in presera anului nou o petrecere cu dans in Brașov, in sala otelului Central nr. 1.

Băncile românești. Lucrarea dlui Petra-Petrescu intitulată «Compas românesc» pe anul 1892, ne ofere date fórte interesante relative la institutele noastre de economii și credit. Aceste date ne arată, că de și s'au infiintat multe institute de bani totuș ele sânt încă puține. Până la 1880 abia erau 3, de atunci numărul lor a crescut repede, numai in Transilvania s'au infiintat 20, cea mai mare parte pe acții. Este de dorit, ca românii să infiinteze in tóte centrele câte un institut de bani, iar unde nu se póte, să formeze reuniuni cu răspundere solidară și să se adreseze la institutele mai mari, dela cari prea ușor pot să capete banii trebuincoși.

OGLINDA LUMEI.

Romanul din viața lui Napoleon IV. Prințul Napoleon IV avea 20 de ani și erá elev la Wolwich. Vėdú o fetiță și se amoresá de ea. Cei doi tineri își declarară patima lor. Mary Wartkins — astfel se numia amanta prințului — erá fiica unui intendent din pădurile dela Chislehurst, cari erau proprietățile corónei engleze. Ea, nu cunoșcea nici gradul, nici titlul amantului ei. Un copil născú din acest amor și această intrigă, până atunci ținută in secret, se aflá la Curte. Fata fu trimisá la Londra, dar Napoleon continuá să o iubescá și îi scrise o lungă și dragăstósă scrisóre. Acastă scrisóre se terminá prin următoarele cuvinte: «Lumea este á de mică, dar tu ești universul meu». In fine prințul

eși din școlá și alergá să-și sáruțe frumoșa lui iubită. Lucrurile se agravau, cei doi tineri voiau să se căsătorescá cu ori ce chip. Atunci ex-impărătesa Franței impreună cu regina Victoria deciserá de a trimite pe inamoratul ofițer la Zululand. Prințul se supuse. Fără acel amor, Eugenia Montijo, nu ar plánge asá de amar pe fiul ei. De atunci mulți au vėdú fórte adesea-ori pe aceea care a fost impărătesa Franței plimbându-se prin pădurea Buloniei, ținénd de mână un mic copilăș. Despre nefericita Mary Wartkins nu se mai știe nimic. Póte că sėrmana a murit de durere.

Un biftec regal de Crăciun. Este obiceiul in Anglia că de Crăciun pe mеса reginei să figureze Royal Baron of Breef, care este, un biftec de vėcá n. adevěr monstru. Inse anul acesta biftecul a fost mai mare decât in totdeauna și de aceea el a și fost espus timp de doue zile la Windsor, ca să-l pótá vedé și omrá ceialalți invitați la palat. Greutatea acestui biftec este de 60 de kilograme. Boul, care a avut rara onóre de a furnisá acastă fripturá regalá, erá un animal născut și crescut pe o moșie din domeniul regal. Apoi biftecul dela Windsor a fost espediat la Osborne fiind că regina acolo a petrecut serbătorile Crăciunului.

Sărăcia la Londra. După o statistică oficială publicată mai zilele trecute numărul nenoróților care sânt ajutați de asistența publică erá la 24 decembris. n., de 108.000. Sânt cu 10.000 mai mulți decât in Crăciunul din anul trecut. Tifra din anul actual este cea mai mare care s'a putut constatá până acum in Anglia. Prima causă de atáta miserie se atribuește inaroi greve a lucrătorilor dela minele de cărbuni, care a durat, după cum se știe mai multe luni desorganizând e multime de industrii și aruncând in săracie pe o mare parte de lucrători cari nu au găsit nici până aducă lucru.

Un călător indrăzneș. In curénd, a așeptat la Paris prințul Constantin Viazevski. Acest rus a parcut, pe jos, in timp de doi ani și jumătate peste 40.000 de kilometri. A plecat dela Petersburg in iulie 1891, a traversat Siberia, Mongolia, deșerul Gobiei și tótá China. A intrat, apoi, la Tonkin, a trecut prin Hanoi și a vizitat pe rënd Anamul, Cambogele, Cochinchina, țera Moisi, Giamul, Laosul de sus, Birmania, țera Cincilor, Manipurul, India, Casmirul, Turchestanul, Buchara și Persia. Prințul, atacat de doue ori pe teritoriul Cincilor, a fost jefuit de cea mai mare parte dintre colecțiile științifice pe care le făcuse. Se va presintă la societatea de Geografie din Paris, ca să facá o espunere asupra ciudatei sale esploarații.

Tuturor onor. mei óspeți románi urez

AN NOU FERICIT

Cu óste simț

IOSIF BOTH.

Oradea-mare, 1/13 ian. 1894.

„Cafenúa Arborele-Verde.”

Calindarul sėptemănei.

Dumin. inaint. botez. Dlui, Ev. dela Mateiu c. 1, et. 8, a inv. 11

Diua sėpt.	Calindarul vechiu	Călin	Comie
Duminică	2 Silvestru	14 Felix	14 30
Luni	3 Prof. Malachia	15 Marc	14 30
Marți	4 Sob. 70 Apoc. ol	16 Marc	14 30
Mercuri	5 Teop. și Teom	17 Ambr	14 30
Joi	6 S. Botezul Dlui	18 Pius	14 30
Vineri	7 S. Ioan Botez.	19 Camil	14 30
Sămbătă	8 Preacuv. Georgie	20 Fab	14 30

UMOR și SATIRĂ.

O scenă curiosă într'un teatru.

Un țăran dintr'un sat de lângă Madrid (Spania) venise în oraș ca să mai petrecă și el. Peste 4 a tot bătut vin până când a început să vedă 4 în loc de 2 și înspre seară fiind cu chef s'a hotărât să meargă la teatru.

Tot clătînându-se în dreapta și în stânga a ajuns până la teatrul Apolo. Eră tocmai 4 de duminică. O mulțime de 6meni se grămădiseră înaintea teatrului splendid iluminat.

Vendătorii de bilete strigau cât îi luau gura:

— Un bilet 2 fr.! Un fotoliu 2 fr.!

Țăranul tot ascultă, pe urmă hotărîndu-se se apropie de un vendător și-i dice:

— Ce tot strigi că vinzi un fotoliu pentru 2 fr.?

Adevărat să fie?

— Ba bine că nu. Un fotoliu cu 2 fr.? Vrei séu ba?

— Vreau. Cum nu. Dar uite ce. Fotoliu e bine captușit.

— Sigur și încă cu mătasă roșie... de-adragul să sedî pe el.

— Bine, dă-mi un bilet.

— Poftim...

Țăranul ia biletul și intră în teatru.

Când să se sfârșescă reprezentația, țăranul aude că bate ciasul 11 și sculându-se repede de pe scaun dice tare:

— Auleo! trebuie să me duc negreșit acasă, alt cum iar me cêrtă nevêsta!

El ia repede scaunul pe care ședea și dă să plece repede afară. Doi polițiști se reped asupra lui, îl înhață bine și-l întrebă:

— Ce, vrei să fugi cu scaunul?

— Da ce ve pasă voue! Îl duc acasă. Nu l'am cumpêrat? Uite chitanța.

Și țăranul le arată biletul de intrare.

Publicul a început să riđă cu hohot. Polițiștii au început să ghiontescă pe bietul om, care strigă într'una:

— Scaunul meu! Scaunul meu! Auleo, dați-mi scaunul, nu l'am plătit? Hoților, pungășilor, bandiților, ș-apoi ve mirați că ve dau anarchiștii cu bombele.

Darurile dracului, de Crăciun.

Când s'a născut Isus Christos, dracul a fost imediat gonit din cer.

Cădend dela acea înălțime ametitóre el s'a sfârșit, intocmai ca un pahar de sticlă, în bucăți.

Capul dracului s'a rostogolit în Spania, și de aceea Spaniolii sânt așa de mândri.

Mânile sale au căzut în Turcia și de aceea Turcii sânt așa de hoți.

Inima i-a cădud în Italia, și de aceea Italianii sânt așa de amorosi.

Stomachul seu s'a rostogolit în Germania, și de aceea Nemților le plac așa de mult cremvirștii și berea, și în general tot ce se mănâncă și să bé.

Picioarele i-a cădud în Franța și de aceea Francezii alérgă într'una după femei.

Orechile dracului au cădud în Ungaria și de aceea Ungurii sânt surdi la cererile și plângerile celorlaltele ronalhați din țera lor.

Ochii, în Anglia și acesta este cauza pentru care englezii ved greșelele tuturor.

Chica de pèr a dracului a cădud în Palestina și de aceea Ovreeii sânt perciunați.

În fine, toiagul ce dracul când eră în cer îl purtá veșnic cu sine a cădud în România și acesta e semn că Românii rázemându-se de acel toiag vor puté fi invingători.

Femeilor.

Din tôte -- tinere-s puține;

O mare parte -- s'o șcii bine --

Sânt tinereți îmbêtrânite

Și bêtrâneți intinerite.

GIORDANO.

Tatăl cătră Titi.

— Ei, Titi. Ađi e điaua de Crăciun. Alege-ți șase lucruri să ți le fac cadou.

Titi, după ce se gândește puțin:

— Decât șase mai bine unu...

— Să nu fie prea scump...

— Din contră, o să-ți facă economie.

— Și care e lucrul ăsta?...

— Să dai drumul profesorului meu de piano.

Dintr'o gazetă.

Pentru a evita ori ce confușiune, anunț că nu sânt identic cu criminalul Piper, care a fost condamnat la mórte și csecutat acum câteva luni.

Semnă, Andrei Piper.

Aritmetica copilărescă.

— Drăguță, decă tata îți dá doue portocale și mama trei, cât ai?

— Cât am?... Am destul!...

Cum? Ești așa de superstițios? Nu-ți place să fii cu treispredece la mesă?

— Firește că nu; mai ales când nu sânt bucate decât numai pentru doispredece.

Saphir.

Saphir se certă cu un literat.

— Dta scrii pentru bani, strigă literatul, pe când eu pentru onóre.

— Fiecare scrie pentru cea ce-i lipsește, respunse Saphir.

— Și cređi că un porc sêlbatec nu e periculos?

— Eu cred.

— Atunci, când te-i duce la venătóre și te-i m-têlni cu un porc sêlbatic, gândește-te la mine.